

Stolpec 6.: če je spis v predmetni zadevi rešen.

Stolpec 7.: stroški za pošto odpravo, kot pripomoček korespondenču za obračun frankovnega predjuma.

Pisarniški obrač po kartotečnem sistemu se vrši na sledeči način:

Dohodna pošta se po otvoritvi takoj zaporedoma vpiše v »pregled«, vsak komad se označi z barvilom ali še boljše s tiskanimi številčnimi listki na zgornjem levem vogalu z določno zaporedno številko pregleda.

Dopisi, ki zahtevajo kako rešitev, se dodelijo korespondentu, ter se na istih, če treba napravi kratek osnutek rešitve. Za to vrsto dopisov služi mapa: »V rešitev«. Vse drugo se beleži na pripadajočih kartah, ter odloži v zbirko, ki vsebuje stvarino po aritmetični vrsti. Za cenike, okrožnice itd., ki se hranijo v drugih oddelkih podjetja, je mesto določne številke vložiti listek z opazko n. pr.: štev. 3109 cenik v prodajalni.

Rešeni dopisi se po rešitvi vključijo v karte ter na enak način odložijo v skupno zbirko.

Lasni dopisi se vključijo najprej v pregled, da dobe poslovalno številko, in se potem zabeležijo pred odpravo v karte; v zbirko pa pride kopija, prepis ali koncept, oziroma kratek osnutek dopisa.

Na ta način je obratna korespondenca tudi najboljše pregledno centralizirana, in ne zahteva kompliciranih pripomočkov za evidenco.

Vsak dopis, tudi iz pretečene dobe, je brez zamude najti, treba je samo v kartoteki pod določnim imenom pogledati, pod katero zaporedno številko je vložen v zbirko; na isti način se da vsak čas posneti tudi cel korespondenčni potek gotove zadeve; z eno besedo, celo poslovanje predstavlja, pri količnejšem delu idealno razvidnost vseh pisarniških opravil.

Med sedanjimi trgovskimi pripomočki sicer kartoteke še nimamo v zaloga; v kolikor je ta obrat že uveden, so določni obrazci od podjetij zasebno izdani in bilo bi jako umestno, ko bi v tej zadevi podjetniški krogi izjavili svoja mnenja ter izdelali načrte za enotni obrazec kart in pregledov.

Naš sotrudnik in avtor tega članka, kojega naslov stoji interesentom radevolje pri uredništvu na razpolago, je pripravljen proučevati predmetne predloge, dajati strokovne informacije, in izposlovati izdajo enotne kartotečne tiskovine.

Na ta način bi se seveda nabavni stroški za ta moderni poslovni pripomoček izdatno znižali in bi uvedba kartoteke bila tudi za manjši obrat priporočljiva.

Sevniška železniška nesreča.

(Konec.)

Sprevodnik I. P. bil je pa takrat v vozu pred vagonom v katerem se je pripetila eksplozija šel takoj v prvi vagon za službenim vagonom, od tam dajal signale s svetilko in piščalko in tako vlak ustavil. Tudi v tem pogledu se je torej pravilno poslovalo.

Če bi se pa videlo vendarle pri ustavljanju vlaka zamudo železniškega osebja, morali bi tožitelji trditi in dokazati, koliko opeklin so zadobili v onem času, za koji je železnica ustavitev vlaka zakasnila. Tudi tega pa tožitelji niso storili.

Na podlagi vseh teh okoliščin smatralo je deželno kot trgovsko sodišče, da je tožena železnica dokazala, da se je nezgoda pripetila po od nje neodvračljivem dejanju tretje osebe, za katere krivdo železnica ne jamči, vsled česar je tožena železnica v smislu § 2. zak. z dne 5. marca 1869, št. 27. d. z., prosta jamstva ter se je vse tožbene zahtevke zavrnilo.

Proti sem sodbam so vsi tožitelji vložili prizive, katerim je višje deželno sodišče z razsodbami z dne 31. januarja 1922 ugodilo in razsodilo, da je zahtevek tožiteljev na poplačilo škode na telesu, nastale jim pri opisani nezgodi, glede pravnega temelja pravno veljaven, t. j. da je tožena železnica dolžna tožiteljem plačati odškodnino.

Med razlogi razsodbe druge stopnje se poudarja, da je že po prvi sodbi ugotovljeno, da so bili poškodovani vagoni št. 3125 ožgani vsled eksplozije neke snovi v njegovem koridoru. Čim je pa vsled tega, da je dejstvo eksplozije dogodek v prometu v smislu § 1. zak. z dne 5. marca 1869, št. 27. d. z., domnevati je po isti zakoniti določbi, da je ta dogodek nastopil po krivdi železnice ali pa oseb, katerih se je posluževala v obratu.

Ni pritriliti pravnemu mnenju prve sodbe, da tožitelji že prvega predpogoja uporabe cit. zakona namreč »dogodka v prometu« niso dokazali, ozir. da eksplozija z njenimi posledicami v vozečem vagonu ni tak dogodek. Vsled tega je napačen tudi zaključek iz gornjega naziranja, da bi tožitelji morali dokazati, da so iskre iz dimnika ušgale raznesilno snov, češ, da bi šele tedaj bilo govoriti o »dogodku v prometu«. Toda § 2. cit. zakona prištevata takim dogodkom v prometu celo one, ki jih je povzročila višja zunanja sila ali dejanje tretjih oseb. V predležem slučaju nastala je eksplozija med vožnjo vlaka v vagonu in je bilo pri tem poškodovanih več polnikov, ki se vsled gneče in vožnje niso mogli v vagonu ogniti nevarnostim in gre torej vsekako za »dogodek v prometu« v smislu § 1. cit. zak. Tožena železnica nastopila je le dokaz, da je bil dogodek povzro-

čen po neodvračljivem dejanju tretje osebe, ne pa tudi vsled višje sile. Dognati je vsled tega, kakšno je bilo to dejanje določne osebe, če je povzročilo ves dogodek, če je bilo za toženko neodvračljivo in če nima toženka zastopati krivdo določne tretje osebe.

Dokazano je, da je bil vlak prenapolnjen s polniki posebno v nerazsvetljenem vagonu štev. 3152 in da v vagon ni prišel od Zidanega mosla naprej noben sprevodnik.

Tožena železnica trdi, da je eksplozirala snov, katero je nek polnik s seboj v vagon prinesel. Toda to dejanje še ni povzročilo eksplozije, bilo je treba še zažiga raznesilne snovi. Tožena železnica niti ne trdi, da se je snov sama ušgala in tudi ne, da je katera tretja oseba jo povzročila. Že ta vrzel v toženkinih trditvah mora imeti posledico, da toženka ne more biti prosta jamstva.

Razun tega je bila dolžnost tožene železnice, da je dala vagon razsvetliti, kar je bilo gotovo mogoče, saj so tudi sprevodniki imeli svetilke.

Organi tožene železnice pustili so preveč ljudi v vagon v katerem se je nakupčila tudi prljajga, celo na hodniku, ki mora biti prost. Pri pravilnem postopanju železnice bi na hodniku ne bilo ne polnikov ne prljajge in eksplozija bi se tam ne mogla izvršiti.

Če bi organi železnice pregledali prljajgo, bi bilo možno zalotiti raznesilno snov, posebno, če jo je bilo res že od zunaj spoznati.

Dejanje tretje osebe ni bilo torej za železnico neodvračljivo. Sicer pa ni niti dokazano, da je tretja oseba prinesla raznesilno snov v vagon. Sumničilo se je več oseb, vendar se istinitost ni dokazala. Toženka ni bila niti v stanu predložiti preostanke smodnikov embalaže in računa z naslovom tvrdke Kaiser. Pa tudi s tem bi ne bilo dokazano, kdo je prinesel raznesilno snov in katera snov je bila ona, ki je najprej razpočila. Določna oseba torej ni znana in torej tudi tožena železnica ni dokazala, da je bila to oseba, za koje krivdo ona ne jamči. Vsekako pa bi manjkal za ekskulpacijo toženke potrebni rekvizit: neodvračljivost dejanja tretje osebe.

Prav ta rekvizit bi pa manjkal tudi, če bi se hotelo govoriti o eksploziji vsled višje sile. Prizivu je višje deželno sodišče iz teh razlogov ugodilo.

V stvari imel je vsled revizije tožene železnice razsojati še stol sedmorice odd. B v Zagrebu, ki reviziji ni ugodil in je izrekel sodbo II. instance za upravičeno. Med razlogi omenja sodba stola sedmorice, da revizija ne izpodbija ugotovitve prizivnega sodišča, da so se s prenapolnjenostjo vlaka kršili za železniški promet veljavni predpisi. Zlasti bi moral biti hodnik prost prljajga pa v prtljažnem vozu ali pa v kupelj nad ali pod sedežem. Po §§ 3., 19. in 20. žel. obr. pr. ni prevažati več polnikov, nego je zanje prostorov.

Predpise glede prljajge v gorenjem

smislu osebuje § 28. žel. obr. pr. Ob ravnanju po teh predpisih bi bila izključena gneča v vagonu. Gneča ima že sama v sebi kal nevarnosti. V moči železnice je, da poskrbi za zadostni prostor. Da ji v predležem slučaju to ni bilo mogoče, železnica ne trdi. Kršenje tozadevnih predpisov je proti pravno dejanje toženkinih organov, za katere železnica jamči in vstanavlja nje krivdo v smislu §§ 1294 in 1295 o. d. z.

S to sodbo stola sedmorice je vprašanje glede jamčenja tožene železnice za škodo povzročeno ob nezgodi polnikom na telesu, konečno rešeno.

Z ozirom na omejenost prostora v »Trgovskem listu« in z ozirom na to, da list ni namenjen pravnikom, navedli so se le glavni podatki dolgotrajne in obsežne pravde in tudi iz razsodb vseh treh stopinj le bistveni razlogi, vsled česar si to poročilo nikakor ne prilagaja popolnosti.

Po tej pravomočni razsodbi nadaljevale se bodo zdaj pravde glede višine odškodnin, ki jih zahtevajo tožitelji, katerih pravd je pri velikem številu po nesrečencev cela vrsta. Prizadete bodo pri tem tožena železnica in druge z njo zvezane železnice, ne bo pa to najbrže za nje prehud udarec in ga bodo lahko prenesle; ustrežno bo več ali manj tudi tožiteljem, ki bodo vsaj nekoliko odškodovani, gotovo pa ne popolnoma, vsaj ne oni, pri katerih je nezgoda zapustila trajne posledice, kajli zdravje je vendar ono, česar z denarjem ni nikdar mogoče poplačati. Zato bodo pa že na boljšem zastopniki strank, ki bodo za svoje vsrajno in trudapolno delo v pravdah, pa vsaj brez šokov, opeklin in drugih poškodb dobili primerno plačilo, manj dobro pa ulegnejo voziti sodniki, ki imajo s temi pravdami opraviti, kajli taka-le večja železniška nezgoda mora biti kaj malo dobrodošel prirastek njihovim bajc itak preobilim poslom.

Družba „ILIRIJA“, Ljubljana

Kralja Petra trg 8. Telefon št. 220. Nakup gozdov. Prodaja vsakovrsnega lesa.

Izvoz in uvoz.

Izvoz poljskega lesa ustavljen. Ker se je zadnji čas zaprla nemška meja, je popolnoma prenehal izvoz lesa. Zaradi tega je nastala v lesni trgovini velika stagnacija. Cene lesu so ostale neizpremenjene zbog silnega padca poljske marke.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Trgovinska pogajanja z Italijo. V smislu rapalske pogodbe se bodo v najkrajšem času začela z Italijo pogajanja za trgovinsko pogodbo. Naša komisija je že imenovana in odpoluje v nedeljo v Rim. V komisiji so: dr. P o-

LISTEK.

Gustav Freytag.

Dati - Imeti.

(Nadaljevanje.)

6.

Plemeniti Rothsattel si je sam uredil svoje stanovanje v glavnem mestu. Ni bilo preveliko, toda oblika oprave, arabeske preproštih stenskih slikarij, zavese in preproge vse je bilo zelo okusno in imelo elegantno, domačo vnaniščino.

Baron, kakor tudi njegova soproga sta se hitro udomačila in privadila novim mestnim razmeram, le Leonora ni bila s selitvijo nič posebno zadovoljna, in strah materin, da bi njena hčerka ne postala original, ni bil povsem neutemeljen. Bilo ji je zelo težko pri vsaki priliki izkazovati spoštovanje mnogo brojnim stariim tetam, še več težave pa ji je delalo, da veselih gospodov, katere je poznala že z dežele, tu v mestu ni smela na cesti prva nagovoriti. Preglavice ji je delala tudi torbica, v kateri je nosila domov izobrazbo iz deklškega zavo-

da, polna dolgočasnih učnih knjig in zvezkov. Ker mali ni trpela, da bi sluga nosil za njo šolske knjige, je na poti v šolo z zaničevanjem vihtela torbico v roki, na vsakem oglu postala ter z drznim pogledom motrila skupine postopačev, ki se od vseh strani natepejo v velika mesta. Nekoč, ko je tako stala na cesti, v eni roki torbico, kot znamenje svojega suženjstva, v drugi mali dežnik, glej, tedaj ji pride nasproti mlad gospod, katerega je pred kratkim vodila po vrtu in ga prepeljala čez ribnik. Razveselila se je tega snidenja; vzbudilo ji je vesel spomin na posestvo, na ponija in na bele labude. Že od daleč so njene bistre oči opazovale Antona, ki pa je ni videl. Ker ji je mati prepovedala nagovarjati na cesti gospode, se postavi Antonu na pot ter zapovedujoče udari s konico dežnika ob kamenita tla. Anton, ki je bil zamišljen v svoje službene opravke, obstane in na svoje veliko veselje vidi stati pred seboj lepo gospodično z jezera. Zardi ter sname z glave klobuk, in gospodična je z zadovoljstvom brala z njegovega žarečega obraza da kljub torbici, ki jo nosi v roki,

njena prikazen še enako mogočno učinkuje nanj, kakor nekda.

»Kako vam gre, dragi gospod?« ga vpraša in se dostojanstveno postavi pred njega.

»Izvrstno«, odgovori Anton. »Srečen sem, da Vas vidim tu v mestu.«

»Zdaj čez zimo stanujemo tu,« nadaljuje gospodična pogovor in popusti nekoliko v svojem prisiljenem vedenju, »Medvedova ulica številka 20.«

»Smem li vprašati, kako gre poniju?« vpraša Anton spoštljivo.

»Pomislite«, toži dama, »ostali je moral doma. — In kaj delate Vi tukaj?«

»V trgovini sem pri T. O. Schröterju,« odgovori Anton s poklonom.

»Torej trgovec; in s čim tržite?«

»S kolonijalnim blagom in produkti; v celém mestu največja trgovina te vrste,« odvrne Anton samozavestno.

»In ste našli dobre ljudi, ki tudi skrbje za vas?«

»Moj principal je zelo dober namram meni. Pri malenkostih moram skrbeti sam zase.«

»Ali imate tudi prijatelje, s katerimi se zabavate?« nadaljuje gospodična s povpraševanjem.

»Nekoliko znancev. Toda imam veliko dela in v prostem času se moram sam zase nekoliko učiti.«

»Saj ste tudi nekoliko bled,« pravi gospodična, gledaje nanj z materinsko dobrohotnostjo. »Morate se več gibati in pridno hoditi na sprehode. — Bilo mi je zelo ljubo, da sem se sestala z vami in veselilo me bo, ako bom slišala, da Vam gre doro.« Po teh besedah ga pogleda za trenutek, majestetično pokima z glavo v pozdrav in izgine med množico ljudi; s klobukom v roki gleda Anton za njo.

Lenori se ni zdelo potrebno, da bi o tem slučajnem snidenju izgubljala dosti besed. Le ko je nekoliko dni nato vprašala baronica svojega soproga, kje naj bi kupovali blago, ki ga potrebujejo pri gospodinjstvu, tedaj se oglasi Lenora in pravi: »Tu v mestu je T. O. Schröter največja trgovina s kolonijalnim blagom in produkti.«

»Odkod veš to?« vpraša oče, smeje se, »govoriš kot izučen trgovec.«

»To sem pridobila vse v tem deklškem zavodu,« odvrne Lenora kljubovalno.

povič, načelnik v trg. ministrstvu Todorović in tajnik v trg. ministrstvu Bošković.

Cene špirta ostanejo na Češkem dosedanje in se torej ne bodo pocenile s 1. marcem, kakor se je govorilo.

Podražanje industrijske soli. Vsled velikih produkcijskih stroškov je sol iz solarne Kreka povišana na 50 Din.

Sladkorne cene na Češkoslovaškem. Češkoslovaško ministrstvo za prehrano je določilo ceno sladkorja za prodajo v velikem na 405 Kč, oziroma 410 Kč za 100 kg. Na tej podlagi bodo podrejene oblasti določile ceno sladkorja v podrobni prodaji.

Pasivnost mažarske trgovske bilance za leto 1922 znaša okoli 70 milijard proti 21 milijardam papirnatih kron leta 1921.

Industrija.

Avstrijski industrijalci žele graditi tvornico sladkorja v Subotici. Iz Beograda poročajo, da je konzorcij več dunajskih industrijalcev naprosil naše ministrstvo trgovine, da se mu dovoli zgraditi tvornico sladkorja v Subotici. Konzorcij obljublja, da bi bila ta tvornica najmodernejša urejeha in največja v naši državi. Ministrstvo še proučuje pogoje.

Nove tobačne tovarne. V generalni monopolski upravi so izdelani načrti za gradnjo novih tobačnih tovarov v Smederovu in Velesu. — Z gradnjo se prične že letos. — Za gradnjo je odobren kredit 40 milijonov dinarjev. Vrh tega pa se tobačna tovarna v Nišu razširi tako, da bo moglo pridelati dnevno 2000 kg tobaka. Vse tovarne bodo opremljene z najmodernejšimi stroji.

Razširjenje delovanja Standard Oila na Balkanu. Standard Oil Company of New York je kupila hrvaško rafinerijo mineralnega olja. Sedaj namerava vložiti veliko glavnice v Jugoslavijo.

Stavba velike električne centrale v zapadni Slovaški. V Komornu bodo zidali veliko električno podjelje, ki bo preskrbovalo z električno energijo vso zapadno Slovaško. Pri posvetovanju interesentov iz Komorna in Novih Zamkov se je ustanovila delniška družba s kapitalom 10 milijonov Kč. Država sama bo prevzela delnic za 5 milijon. Kč, obe imenovani mesti po 2 milijona, a manjše vasi in selišča skupaj 1 mil. Kč.

Dobava češkoslovaških motornih plugov na Kavkaz. Izvozna družba največjih čeških strojnih tvornic »Czechomachine« je prejela te dni novo naročilo za 20 motornih plugov »Prah«.

Zanimivo je pri tem to, da je to že drugo naročilo v teku treh mesecev iz krajev pod Kavkazom ob Kaspiškem morju. Prvih deset motornih plugov, ki so bili poslani v omenjene kraje, se je izvršno obneslo.

Carina.

Za izvrševanje carinsko-posredniških poslov, ki so železnici po § 65 železniško-obratnega pravilnika in členu 10 mednarodnega dogovora naloženi, razpisuje železnica za svojo carinsko posloj Rakek mesto pogodbenega carinskega posrednika. Reflektanti morajo odgovarjati vsem zahtevam pravilnika o carinskih posrednikih in odnošajem, ki jih zahteva carinsko-železniški poslopek. Tozadavne ponudbe je vložili pri obratnem ravnateljstvu južne železnice oddelk III./2 v Ljubljani do 15. marca 1923.

Denarstvo.

Ustanovitev Clearing-instituta. Podružnica »Narodne banke« v Zagrebu je povabila vse denarne zavode k seji o ustanovitvi Clearing-instituta, ki bi ga vodila podružnica sama.

Novi bankovci na Češkoslovaškem. Češkoslovaška vlada namerava izdati bankovce novega formata, ki bo praktičnejši. Zamenjala bo 50, 20 in 10 kron, ki jih bo potegnila iz prometa do leta 1925. Bankovce po 1 krono pa bo zamenjala s kovinastim denarjem.

Promet.

Otvoritev prometa s Sušakom. Prometno ministrstvo je izdalo naredbo zagrebški železniški direkciji, da naj ta takoj napravi potrebne korake za otvoritev železniškega prometa s Sušakom. Najprej se otvori blagovni promet, osebni pa šele po končni evakuaciji.

Povišanje taks za telefonske brzojavke. Počenši s 15. t. m. so takse za telefonske brzojavke povišane za 50 odstotkov.

Prometne omejitve. Sprejemanje in odpošiljanje necarinske sporovozne robe v komadih za Sisak loko iz vseh smeri je pričenši od 24. februarja 1923 do nadaljnjega ukinjeno. Do vključno 23. februarja 1923 sprejete pošiljke naj izlečejo.

Razno.

Povišanje obresne mere v Beogradu Vsled denarne krize so vsi beograjski kreditni zavodi povišali obresno mero in sicer: 9 odstotkov obresti, 1 odstotek trimestralne provizije od večje prometne strani in 1 odstotek trime-

stralne provizije od najvišjega debelsalda.

Izjave finančnega ministra. Iz Beograda poročajo: Na seji upravnega odbora Narodne banke, ki se je vršila prošlo soboto, je finančni minister dr. Slojadinovič govoril o stanju naših financ. Očrtal je stanje naših financ kot zadovoljujoče. »Redukcija izvoznih carin«, je rekel minister, »ki se bo še nadaljevala, bo povoljno vplivala na naš izvoz, ker se bodo mogli mnogi produkti, katerih imamo dovolj v državi, po ugodni konjunkturi izvažati in od tega bomo dobili dovolj deviz za naše potrebe«. Dalje je izjavil minister, da imamo koruze za izvoz celo več nego v letu 1921. Leta 1921 se je izvozilo 33.000 vagonov koruze, dočim jo bomo mogli sedaj izvoziti preko 40.000 vagonov. Dohodki uvoznih carin nekoliko padajo, kar je, je rekel dr. Slojadinovič, dobro znamenje, ker kaže to, da manj uvažamo nego prošla leta. To povoljno vpliva na stabilizacijo in polaganje popraviljanje dinarja. Država plača točno svoje obveznosti in nobenemu dobavitelju ni treba čakati. Stari računi, ki še niso plačani, se polagoma odplačujejo.

Nagel potek konference o južni železnici. Na konferenci o južni železnici izvoljeni odseki so pričeli delovati. Vršila se je tudi plenarna seja, na katerih so razpravljali o predlogih prizadele držav. Razprava napreduje hitro in je upali, da bo že v par dneh v glavnih vprašanih dosežen sporazum.

Bankrot italijanskega parobrodne družstva. Milansko parobrodsko društvo »Società a velieri e vapore« je postalo insolventno. Pasiva znašajo 4 milijone lir.

Kongres mednarodne trgovske zbornice v Rimu bo trajal od 18 do 24. marca.

Brezposelnost v Angliji. Uradno se razglša, da je dne 12. februarja znašalo število brezposelnih 1.363.800, to je 22.531 manj kot predhodni teden ali 122.000 manj kot začetkom januarja.

Cene znižujejo

češkoslovaški industrijci in trgovci samo, da omogočijo nakup tudi jugoslovanskim bratom. — Ne zanašajte se na podjelja iz Nemčije, ker ista ne izpolnjujejo svojih obvez ter svojega kupca vedno izrabljajo, temveč obiščite raje VI. mednarodni vzorčni velesejem v Pragi od 11. do 18. marca t. l. ter se poslužite ugodnosti, katere se vam s tem obiskom nudijo. Informacije in legitimacije za posej daje Aloma Company, anončna in reklamna družba z o. z., Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Tržna poročila.

Žitni trg. Na novosadski produktivni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 445—452.50 Din, rž 315 Din, oves 287.50 Din, koruza 225—230 Din, fižol 402.50 Din, pšenična moka štev. »0« 645 Din, štev. »2« 620 Din, štev. »6« 525 Din, štev. »7« 445 Din, štev. »8« 280 Din, mekinje 175 Din.

Cene blagu na zagrebškem trgu so bile sledeče: Kava: Rio 6, 41.50 Din, Rio 5, 43 Din, Rio 2, 49 Din, Santos 55 Din; sladkor v kockah 24 Din, kristal 22 Din. Riž: karolina 13.50 Din, italijanski glace 13 Din, Saigon 12 Din, Bruch 11 Din; Soja olje 31 Din; petrolej v zabojih 262.50 Din, v sodčih 8 Din; mast 44 Din; čokolada 50 Din.

Borza

dne 22. februarja 1923.

Zagreb. Devize: Dunaj 0.14825 — 0.14875, Berlin 0.46 — 0.47, Pešta 3.60 — 3.70, Bukarešta 49, Italija 506 — 508, London 495 — 497, Newyork izplačilo 0 — 106.50, ček 104.50 — 105.50, Pariz 645 — 650, Praga 312 — 313, Sofija 58, Švica 1982 — 1988. Valute: dolar 102.50 — 103, češke krone 303 — 306.50, avstr. krone 0.1435 — 0.14425, lire 500, franc. franki 635 — 642.50 funti 475 — 480, napoleonondori 380, švic. franki 1975 — Efekti: Ljubljanska kreditna 220, Slavenska 102, Slov. eskomptna 159, Dubrovniška paroplovna 1450 — 1500, Ljubljanske strojne tovarne 165, Trboveljska premog. družba 780 — 800.

Beograd. Devize: Bukarešta 50—51, Berlin 0.47 — 0.48, Dunaj 0.147 — 0.149, Pešta 3.70 — 3.75, Solun 115 — 120, Sofija 61.25 — 62, Pariz 630 — 650, Praga 310 — 314, Zeneva 1970 — 1990, Milan 504 — 508, London 495.50 — 497.50, Newyork 103.50 — 105.50.

Curih: Berlin 0.0235, Newyork 531, London 25.04, Pariz 32.65, Milan 25.75, Praga 15.75, Budimpešta 0.1775, Bukarešta 2.60, Beograd 5.10, Sofija 3, Varšava 0.0140, Dunaj 0.007475, avstrijske krone 0.0075.

Praga: Dunaj 4.7750, Berlin 1.50, Rim 166.25, Budimpešta 1.22, Pariz 211.25, London 160.8750, Newyork 34.10, Curih 646.25, Beograd 34, avstr. krone 4.75, lire 167.25.

Berlin: Dunaj 31.96, Budimpešta 723, Milan 110.223, Praga 67.431, Pariz 139.650, London 106.732.50, Newyork 26.693.12, Curih 428.925 Beograd 22.144.

Raznovrstne šolske zvezke

za srednje, obrtne in osnovne šole, kompendije, dnevniške in beležnice, raznovrsten papir in vse šolske in pisar. potrebščine dobavlja najceneje

TISKARNA „SAVA“, KRANJ.

Pozor! Za trgovce posebno ugodne cene!

Gradbeno podjetje ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 20.

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Priporočamo:

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
Najboljši šivalni stroji v vseh opremah Gritzner, Kaiser, Adler za rodbinsko in obrtno rabo, istolam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke, raznovrstno rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

AVTO

bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

„ALELUJA“ BAJA

Preskrbite se
Pirui 1923! pravočasno z
barvami za piriue. Zahtevajte ponudbe
od „Sanitas“ Celje.

TONEJC & ROZMAN, MARIBOR.

Tomaževa žlindra, kalijeva sol, kajnit, koks za kovače ter livarne, bencin in ameriški petrolej vedno v zalogi.

Čilski soliter,

žveplo in modra galica.

V korist podpornemu društvu slepih!

Papirna industrija in knjigoveznica A. Janežič, Ljubljana, Florjanska ulica 14.

Izdelava in zaloga vseh vrst šolskih zvezkov, raznih map, trgovskih knjig, blokov itd.

V korist podpornemu društvu slepih!

EN-GROS!

EN-GROS!

Galanterija, drobno in norimberško blago, nogavice, trakovi, vezene ter bombaži.

GASPARI & FANINGER

MARIBOR, Aleksandrova cesta 48.

EN-GROS!

EN-GROS!

PALMA
kaučuk potpetnike
in potplate

Prednosti!
Ceneje
in
znatno
trajnije
nego od kože!
Varstvo
proti vlagi
i mrazi!

Mavec - gips

portland- in roman-cement,
apno, opeko, umetni škrlji,
strešno in izolacijsko lepenko,
watprof, karbolinej, drvoce-
ment, razne žeblice
nudi po najnižji ceni

Kosta Novakovič in dr.

veletrgovina
s stavbenim materijalom
LJUBLJANA,

Miklošičeva cesta šte. 13.
Prevzame se tudi izpeljava xylo-
litnih tlakov.

Imperia
F. ČUČEK & Cie
PREJE W. HINTZE
PTUJ

VI. mednarodni vzorčni velesejem v Pragi

od 11. do 18. marca 1923.

Ugodnosti za posetnike:

75% popusta pri vidiranju potnih listov.
33% popusta pri osebnih in brzovlakih čl. železnic pri potovanju
v Prago in nazaj.

Legitimace in informace:

Českoslovaški konzulat, Ljubljana, na Bregu šte. 8.
Aloma Company, d. z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3.

Maraskino Morpurgo

Čašica tega delikatnega likerja je nepopisen užitek!

Priporočamo: Cognac Dalmatia Medicinal in
druge izbrane likerje, žganja, ekstrakte in sirupe.

Prva odlikovana dalmatinska parna destilacija V. MORPURGO, SPLIT.

Zastopnik: ADOLF KORDIN, Ljubljana, Zrinjskega cesta 7.

Underwood

najboljši ameri-
kanski pisalni
stroj sedanosti!

Opalograph

razmnoževalni aparat,
razmnožuje strojno in
ročno pisavo potem ne-
izrabljive steklene plošče

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.

Moderno vrejena popravilnica vseh pisal. strojev.

Prispevajte ob vsaki priliki za

„TRGOVSKI DOM“

Ivan Kravos

Trgovina:

MARIBOR, Aleksandrova c. 13.

Delavnica:

MARIBOR, Koroška cesta 17.

Telefon inter. 207.

Konjske opreme in potreb-
ščine za konje, kovčki in
različni torbarski izdelki, go-
nilni vezalni jermeni, ga-
maše i. t. d.

Alojz Drogenik
Celje

Manufakturna trgovina

Na drobno.
Na debelo.

Priporočamo: galanterijo, nogavice,
potrebščine za čevljarje, sedlarje,
krojače in šivilje, gumbes, sukanec,
vezenine, svilo, tehnične decimalne
in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Poslovne knjige

kupite najceneje pri tvrdki

LINEA

tovarniška zaloga

Alfonz Škof

Ljubljana, Gosposvetska cesta 10

(nasproti protestantovske cerkve)

Špecialna naročila raznih journalov itd. dobavi v najkrajšem času.

Za trgovce znaten popust.

Naznanilo

**o novo ustanovljeni
tovarni kreditov.**

Cenjene gg. trgovce vljudno obveščamo, da
smo ustanovili v Ljubljani, Gradišče šte. 17, in
Rimska cesta št. 6 tovarno kreditov pod imenom

„MANA“ D. Z. O. Z.

Zagotavljamo cenjene odjemalce najsolidnejše po-
strežbe ter se priporočamo za cenjena naročila.

Z velespoštovanjem

„Mana“

tovarna kreditov, mlenje soli in dišav
družba z o. z. v Ljubljani.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Ustanovljena l. 1900 Delniška glavica in rezervni zakladi cca K 150,000.000.— Ustanovljena l. 1900

Čekovni račun št. 10.509. — Brzjavni naslov: Banka, Ljubljana. — Telefon št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obreštuje vloge najugodnejše. Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.